

DOI: 10.15421/152036

УДК: 352.07:004.9

*Генадій Демощенко**Дніпропетровський регіональний інститут державного управління**Національної академії державного управління при Президентові України*

Цифрова трансформація муніципального управління: напрямки розвитку

Цифровізація стала світовим трендом і охоплює всі сфери суспільного життя. Не оминає вона і поле муніципального управління, де з розвитком та освоєнням цифрових технологій пов'язані можливості досягнення значних результатів у розвитку громад. Метою роботи є визначення напрямків цифровізації муніципального управління в Україні.

Визначені деякі важливі напрямки цифрової трансформації муніципального управління та «проривні» цифрові технології, які мають забезпечити результативність та ефективність муніципальних послуг.

Зроблено висновок, що цифровізація муніципального управління сприятиме підвищенню його результативності. При цьому успіх цифровізації муніципального управління буде залежати від того, якою мірою при її проведенні враховані універсальні вимоги до управління за результатами.

Ключові слова: муніципальне управління, цифрова трансформація, проривні технології, місцеве самоврядування в Україні

Digital transformation of municipal government: directions of development

Henadii Demoshenko, Dnipropetrovsk Regional Institute for Public Administration National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

Digitalization has become a global trend and covers all spheres of public life. It does not miss the field of municipal government, where the development and development of digital technologies are associated with opportunities to achieve significant results in community development. The purpose of the work is to determine the directions of digitalization of municipal government in Ukraine.

Some important areas of digital transformation of municipal government and "breakthrough" digital technologies that should ensure the effectiveness and efficiency of municipal services are identified.

It is concluded that the digitalization of municipal government will increase its effectiveness. The success of digitalization of municipal government will depend on the extent to which it takes into account the universal requirements for results-based management.

Keywords: municipal government, digital transformation, breakthrough technologies, local self-government in Ukraine

Цифровізація стала світовим трендом і охоплює усі сфери суспільного життя. Не оминає вона і поле муніципального управління де з розвитком та освоєнням цифрових технологій пов'язані можливості досягнення значних результатів у розвитку громад. Метою роботи є визначення напрямків цифровізації муніципального управління в Україні.

Щодо формулювання самого поняття «муніципальне управління» слід відзначити, що, не зважаючи на численні визначення та підходи, загальним є те, що воно стосується діяльності органів місцевого самоврядування із забезпечення розвитку від-

повідної громади (Кравченко, 2014; Семчик та ін., 2019; Квітка, 2015). Оскільки аналіз різних точок зору на муніципальне управління не є завданням цього дослідження, ми будемо використовувати такий загальний підхід до розвідки напрямків цифрової трансформації муніципального управління.

У зарубіжній практиці реалізуються різні версії цифровізації на рівні місцевого самоврядування. В Україні теж іде велика практична робота щодо освоєння сучасних інноваційних технологій. Але цей процес залишається в руслі розвитку інформаційних систем та удосконалення електронного урядування.

Принциповий зсув у напрямку цифровізації відбувся лише восени 2019 року, коли цифрова трансформація була декларована як один з основних напрямків державної політики. Навіть було утворено Міністерство цифрової трансформації. Тож нового значення набула Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки (Про схвалення Концепції, 2018), яка передбачає прискорене впровадження цифрових технологій в економіці та суспільній сфері.

Виходячи з цього документу та враховуючи певний досвід впровадження цифрового розвитку у великих містах, можна виокремити деякі напрямки цифровізації муніципального управління, пов'язані, у першу чергу, з так званими «проривними технологіями».

У даний час під «проривними технологіями» розуміються цифрові технології, що дозволяють здійснити якісну зміну муніципального управління (зокрема зміну процесів, функцій, етапів управлінського циклу, результативності та ефективності управління). До них належить технології «великих даних», розподіленого реєстру, штучного інтелекту, інтернету речей та ін.

У муніципальній сфері передбачається їх використання насамперед у сфері поліпшення надання адміністративних послуг та виконання контрольних функцій на основі розвитку систем ідентифікації та захисту персональних та відкритих даних, впровадження реєстрової моделі надання послуг, проактивності при їх наданні.

Також слід відзначити, що на відміну від багатьох зарубіжних країн (Австралія, Данія, Великобританія та ін.) в Україні досі не реалізується принцип впровадження цифрових за замовчуванням муніципальних послуг, навіть для найбільш масових їх видів.

Ще один напрямок цифровізації муніципальних послуг пов'язаний з впровадженням цифрових технологій саме в процес управління – виявлення проблем та планування, моніторингу та оцінки результатів, корегування прийнятих рішень. У цьому зв'язку актуальною та ко-

рисною може бути зарубіжна практика використання цифрових технологій для корегування системи муніципального управління за результатами оцінки роботи муніципальних органів населенням в реальному часі.

Масштаби цифрової трансформації у суспільстві настільки великі, що цифровізацію можна розглядати як драйвер нових парадигм, концепцій і підходів до публічного управління взагалі і муніципального зокрема. Відмінною рисою управління, що трансформується, є посилення впливу громадян на ухвалення рішень на основі використання цифрових технологій, а також на розвиток ціннісного підходу до публічного управління, який передбачає максимізацію користі діяльності органів влади для громадян, з акцентом на спрощення організаційних структур і економію ресурсів.

З цього виникає уявлення про муніципальне управління як про «платформу», де органам місцевого самоврядування відводиться роль організатора взаємодії з бізнесом та громадянами на основі єдиної цифрової екосистеми. З впровадженням цифрових технологій у муніципальне управління можна пов'язувати і поширення культури «гнучкого управління», яка передбачає ітераційний процес реалізації заходів з постійним використанням механізмів зворотного зв'язку і «підстроюванням» дій учасників процесу під такий зворотній зв'язок.

Цифровізація муніципального управління, на нашу думку, є новим етапом розвитку місцевого самоврядування, змістом його реформування. Вона дає можливість значного підвищення його обґрунтованості, та ефективності в межах загального тренду на становлення цифрового суспільства в Україні, так само як і у всьому світі.

Іншими словами, можна зробити висновки, що цифровізація муніципального управління сприятиме підвищенню його результативності. При цьому успіх цифровізації трансформації муніципального управління буде залежати від того, якою мірою при її проведенні будуть враховані універсальні вимоги до управління за результатом.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

Квітка, С. А. (2015). Принцип субсидіарності та процеси децентралізації в Україні. *Аспекти публічного управління*, 3 (4), 28–35.

Кравченко, В. В. (2014). Проблеми законодавчого закріплення компетенції місцевого самоврядування в контексті реформи місцевого самоврядування в Україні. *Аспекти публічного управління*, 2 (11–12), 13–21. doi: 10.15421/151473.

Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. № 67-р. (2018). Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-р#Text>.

Семчик, О., Приходько, Х., Сидоренко, П., & Петрухін, Ф. (2019). Стимулювання Е-розвитку громад в Україні: концептуально-правові засади (до питання про муніципальне управління на основі даних). *Аспекти публічного управління*, 7 (9–10), 53–61. doi: 10.15421/151948